

পোহৰৰ বাটেৰে আগবঢ়া গাঁওখন

জ্যোতিপ্ৰসাদ বুঢ়াগোহাঞি

ৰাজস্থানৰ ৰাজধানী জয়পুৰৰ পৰা ৩৫০ কিলোমিটাৰ আঁতৰত এখন গাঁও। গাঁওখনৰ নাম হৈছে পিপলাত্ৰি। গাঁও হ'লেও পিপলাত্ৰি এতিয়া কেৱল ভাৰতৰেই নহয়, পৃথিৱীৰ ভিতৰতে এখন বিখ্যাত গাঁও। আমি ভাৰতীয় হিচাপে এই গাঁওখনক লৈ গৌৰৱ কৰোঁ। কিহৰ কাৰণে এই গাঁওখন পৃথিৱীৰ এখন বিখ্যাত গাঁও হিচাপে পৰিগণিত হৈছে, সেয়া জানিলে সকলোৱে নিজৰ গাঁওখনক পিপলাত্ৰিৰ দৰে গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিব। ৰাজহুন্দ নামৰ জিলাখনৰ অন্তৰ্গত তথা ৰাজপুত বীৰ মহাৰাণা প্ৰতাপৰ জন্মস্থান উদয়পুৰৰ পৰা সাত কিলোমিটাৰ আঁতৰত অৱস্থিত পিপলাত্ৰি গাঁৱে সকলোকে এনে আৰ্হি দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে যে মানুহে কৰোঁ বুলিলে সকলো কামেই কৰিব পাৰে। কেৱল হাতে-কামে আৰু পৰিকল্পনাৰে কামবোৰ আগুৱাই নিলেই হ'ল। ধৈৰ্য, একাগ্ৰতা, সাহস আৰু নিয়ম-শৃংখলা মানি চলি সকলোৱে একেলগে হাত আগবঢ়ালে অসম্ভৱ বুলি ভাবি থকা কামো অনায়াসে সম্পন্ন হয়। আমাৰ ছত্ৰ-ছত্ৰীসকলে এই গাঁওখনৰ বিষয়ে জানি ইয়াৰ কাম-কাজ আৰু মহান আদৰ্শক সাৰোগত কৰিলে দেশৰ প্ৰতিখন গাঁৱেই সমৃদ্ধিশালী হৈ উঠিব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

বৰ্তমান সকলোৱে আদৰ্শ গাঁও হিচাপে পৰিগণিত হোৱা পিপলাত্ৰি গাঁওখনে এসময়ত পৰিৱেশ প্ৰদূষণ আৰু খেতি-বাতিৰ বাবে পানীৰ নাটনিত ভুগিছিল। ইয়াৰ ফলত পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ লোকসকলৰ অৱস্থা অতি দুখ লগা হৈছিল। প্ৰাকৃতিক সম্পদত অতিশয় চহকী হোৱা সত্ত্বেও গাঁওখনৰ মানুহে জীয়াই থাকিবলৈ কঠোৰ সংগ্ৰাম কৰিছিল। মাৰ্বল পাথৰৰ বাবে 'গ্ৰীণিজ ৱৰ্ল্ড ৰেকৰ্ডছ'ত স্থান লাভ কৰা পিপলাত্ৰি গাঁৱত ডাঙৰ ডাঙৰ ব্যৱসায়ীসকলে বৃহৎ বৃহৎ মাৰ্বল পাথৰৰ খনি আৰম্ভ কৰে। এই বৃহৎ খনিবোৰৰ ফলত প্ৰকৃতি ধ্বংস হোৱাৰ লগে লগে প্ৰাকৃতিক সম্পদো ব্যৱসায়ীৰ হাতলৈ যায়। মাৰ্বল পাথৰ আহৰণৰ বাবে খনিবোৰত দিনে-নিশাই কাম চলাৰ ফলত পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ পৰিৱেশ

প্রদূষিত হয়। মানুহে অলপমান বিশুদ্ধ বতাহৰ বাবে হাহাকাৰ কৰিবলগীয়া হয়। গছ-গছনিৰ সংখ্যাও দ্রুতগতিত কমি অহাৰ ফলত বৰষুণৰ পৰিমাণ কম হয়। বৰষুণৰ পৰিমাণ কম হোৱাত গাঁৱৰ মানুহে খেতি-বাতি কৰিবলৈ পানী বিচাৰি হাহাকাৰ কৰিবলগীয়া হয়। নৈ, জলাশয়, পুখুৰী আদিৰ পানীও প্রদূষিত হয়। উপায়হীন হৈ মানুহে সেই পানীকে খোৱাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও আন আন কামতো ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ বাধ্য হয়। ইয়াৰ ফলত বেমাৰ-আজাৰৰ পৰিমাণো বৃদ্ধি হয়। আনহাতে, গছ-গছনি নোহোৱাৰ ফলত ভূ-গৰ্ভত পানীৰ স্তৰো বহু তললৈ নামি যায়। কৃষিভূমিৰ উৰ্বৰা শক্তিও হ্ৰাস পায়। চৰাই-চিৰিকটি আৰু জীৱ-জন্তুৰ সংখ্যাও হ্ৰাস পায়। দৰিদ্ৰতাই কোঙা কৰা পৰিয়ালবোৰৰ যুৱকসকলে কাম বিচাৰি জয়পুৰ, ভূপাল, ইণ্ডোৰ, হায়দৰাবাদ, দিল্লী, মুম্বাইলৈ যাবলৈ আৰম্ভ কৰে। কিন্তু ধ্বংসৰ দিশে গতি কৰা গাঁওখনে আজি বিশ্ববাসীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এয়া আশ্চৰ্যৰ কথা নহয়নে?

গাঁওখনক পুনৰ জীয়াই তোলাৰ আঁৰত আছে এজন ব্যক্তিৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰম। তেওঁৰ নাম হৈছে শ্যাম সুন্দৰ পালিৱাল। শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালে নতুন ৰূপ দিয়া পিপলাস্ত্ৰি গাঁওখন চাবলৈ প্ৰতি বছৰে বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা মানুহ আহে, চৰকাৰী প্ৰতিনিধি আহে। ইতিমধ্যে ডেনমাৰ্কৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমত এই গাঁওখনৰ সফলতা আৰু কাম-কাজৰ বিষয়ে পাঠ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ইয়াৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰি নিজৰ দেশৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ প্ৰেৰণা দিয়া হৈছে। ৰাজস্থান চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগেও সপ্তম আৰু অষ্টম শ্ৰেণীৰ পাঠ্যক্ৰমত এই গাঁওখনৰ বিষয়ে পাঠ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে গাঁওখনৰ বিষয়ে পঢ়ি তেনে কাম কৰাৰ অনুপ্ৰেৰণা লাভ কৰিছে। আৰ্জেণ্টিনাৰ এটা দলে আহি এই গাঁওখনক লৈ 'Tree Sisters' নামৰ এখন চিনেমা নিৰ্মাণ কৰে। বহুতেই এই গাঁৱক লৈ শতাধিক তথ্যচিত্ৰ কৰিছে। 'পিপলাস্ত্ৰি' নামৰ এখন হিন্দী ছবিও নিৰ্মাণ হৈছে।

শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালৰ যি সময়ত জন্ম হৈছিল, সেই সময়ত পিপলাস্ত্ৰি গাঁৱৰ অৱস্থা আছিল দুখলগা। মাত্ৰ ছবছৰ বয়সতে তেওঁ মাতৃক হেৰুৱাইছিল। তাৰ পিছত জীৱন সংগ্ৰামৰ বাবে তেওঁ গাঁও এৰি যাবলগীয়া হয়। কিন্তু গাঁৱৰ পৰা আঁতৰি যোৱাৰ পিছতো তেওঁৰ মনৰ পৰা গাঁৱৰ দুখ লগা পৰিস্থিতিৰ ছবিখন মচ খোৱা নাছিল। গতিকে তেওঁ এটা সময়ত গাঁৱলৈ ঘূৰি আহে। গাঁৱলৈ ঘূৰি অহাৰ পিছত তেওঁ কঠোৰ সংগ্ৰাম আৰম্ভ কৰে। কিন্তু মাৰ্বলৰ বৃহৎ খনিয়ে সকলো শেষ কৰি আহিছিল। ভূগৰ্ভৰ পানী ৮০০ ফুট তললৈ নামি গৈছিল। ইয়াৰ ফলত গাঁৱৰ ৰাইজে সকলো আশা এৰি দিছিল। কিন্তু ২০০৫ চনত শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালে গাঁওখনৰ মুখিয়ালৰ দায়িত্ব লাভ কৰাৰ পিছত সকলো সলনি হয়। এদিনৰ এটা ঘটনাই সকলো সলনি কৰি দিয়ে। সেইদিনা অসুখত ভুগি থকা

তেওঁৰ কন্যা কিৰণৰ মৃত্যু হয়। কন্যাৰ মৃত্যুত সিয়মান হৈ পৰা পালিৱালে এয়া নিয়তিৰ ইচ্ছা বুলি ভাবি লৈ কন্যাৰ স্মৃতিত এটা গছপুলি ৰোপণ কৰে। সেইদিনাই তেওঁ গাঁৱত এটা নতুন নিয়ম প্ৰবৰ্তন কৰিলে। সেইটো হ'ল, গাঁওখনত জন্ম হোৱা প্ৰতিজনী কন্যা সন্তানৰ নামত ৰাইজে ১১১-টা গছপুলি ৰোপণ কৰিব লাগিব আৰু 'কিৰণ নিধি যোজনা'ৰ অধীনত এই কাম আৰম্ভ হয়। ২০০৫-২০১০ চনলৈ গাঁৱৰ মুখিয়াল হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰা শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালে গ্ৰহণ কৰা এই একক আৰু মহৎ প্ৰচেষ্টাই গোটেই গাঁওখনকে এটা নতুন জীৱন দিলে। তেওঁ গাঁৱৰ প্ৰতিগৰাকী লোকক চাৰিটা দায়িত্ব অৰ্পণ কৰে। সেই চাৰিটা দায়িত্ব হ'ল—কন্যা সন্তানক ল'ৰা সন্তানৰ দৰেই ভালকৈ ডাঙৰ-দীঘল কৰা, পানী সংৰক্ষণ কৰা, গছ-গছনি ৰুই প্ৰতিপালন কৰা আৰু খেতি-বাতি কৰি নিজৰ প্ৰয়োজন পূৰণ কৰা। গাঁৱৰ ৰাইজে এই চাৰিটা দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ ফলত গাঁৱৰ চেহেৰাই সলনি হ'বলৈ ধৰিলে। শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালে জানিছিল যে প্ৰকৃতিক ৰক্ষা কৰিবলৈ হ'লে কেৱল গছপুলি ৰোপণ কৰিলেই নহ'ব, সেইবোৰ প্ৰতিপালনো কৰিব লাগিব আৰু পানী সংৰক্ষণত গুৰুত্ব দিবই লাগিব। কাৰণ গছে এডোখৰ শুকান ঠাইক পুনৰ সেউজীয়া কৰাৰ লগতে ইয়াক সাৰুৱা কৰি তোলে আৰু ভূগৰ্ভৰ পানীৰ স্তৰ ওপৰলৈ অনাত সহায় কৰে। আনহাতে বৰষুণৰ পানীক সংৰক্ষণ কৰিব পাৰিলে সেইবোৰ পুনৰ ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হোৱাৰ উপৰিও ই ভূগৰ্ভত পানীৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে। ইয়াৰ ফলত উক্ত স্থানত খেতি-পথাৰবোৰ উৰ্বৰা শক্তি বৃদ্ধি হয়।

আমাৰ দেশৰ বিভিন্ন ৰাজ্যত এতিয়াও কন্যা সন্তানৰ প্ৰতি বৈষম্যৰ ভাব পোষণ কৰা হয়। বহুতে কন্যা সন্তানক পেলাই দিবলৈ বিচাৰে বা গৰ্ভতে হত্যা কৰিবলৈ বিচাৰে। ভ্ৰূণ-হত্যা অতিশয় গুৰুতৰ অপৰাধ যদিও বহুতে গোপনে গৰ্ভস্থ সন্তানৰ লিংগ পৰীক্ষা কৰাই ছোৱালী সন্তান বুলি জানিলে গৰ্ভপাত কৰায়। ইয়াৰ ফলত দেশৰ কিছুমান ৰাজ্যত ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ অনুপাতৰ অনাকাঙ্ক্ষিতভাৱে তাৰতম্য ঘটিছে। কিন্তু পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ মুখিয়াল শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালে কন্যা সন্তানৰ প্ৰতি গাঁওখনৰ লোকসকলৰ মনোভাৱ সলনি কৰে। তেওঁৰ আহ্বানত গাঁৱত ছোৱালী সন্তান জন্ম হোৱাৰ লগে লগে এক উৎসৱমুখৰ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হয়। ছোৱালী জন্ম হ'লে দুখ কৰাৰ সলনি আনন্দ-উল্লাস কৰা হয় আৰু সেই ছোৱালীজনীৰ নামত ১১১-টা গছপুলি ৰোপণ কৰা হয়। তেওঁ নিয়ম কৰি দিছিল—গাঁৱৰ কোনো লোকে কন্যা ভ্ৰূণ হত্যা কৰিব নোৱাৰিব। দ্বিতীয়তে, ছোৱালীজনীক যেনেদৰে আলফুলে তুলি-তালি ডাঙৰ কৰা হ'ব, সেই একেই মৰম-চেনেহ আৰু যত্নেৰে ১১১-টা গছপুলিকো প্ৰতিপালন কৰিব লাগিব। তৃতীয়তে, কোনো ছোৱালীকে শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব নোৱাৰিব। চতুৰ্থতে, কোনো পৰিস্থিতিতে ছোৱালীৰ বাল্যবিবাহ সম্পন্ন কৰিব নোৱাৰিব। পঞ্চমতে, ছোৱালীৰ নামত বেংকত থোৱা ৩১,০০০ টকা ছোৱালীৰ পঢ়া বা বিয়াৰ কামতহে খৰচ কৰিব পাৰিব। শেষত, ছোৱালীৰ জন্মৰ সময়ত বোৱা গছপুলিবোৰ গাঁৱৰ সম্পত্তি হ'ব। এখন ষ্টাম্প পেপাৰত এই নিয়মৰ চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰি প্ৰতিশ্ৰুতি দিবলগীয়া হয় গাঁৱৰ ৰাইজে।

পিপলাস্ত্ৰি গাঁৱত এতিয়া ৮০০০-ৰো অধিক লোক আছে। প্ৰতি বছৰে গাঁৱত এশৰো অধিক সন্তান জন্ম হয় আৰু ইয়াৰ আধাই হৈছে কন্যা সন্তান। যেতিয়া কন্যা সন্তান এটি জন্ম হয়, তেতিয়া গাঁৱৰ বাইজে ২১,০০০ টকা তোলে আৰু সন্তানৰ পিতৃ-মাতৃৰ পৰা ১০,০০০ টকা লোৱা হয়। মুঠ ৩১,০০০ টকা উক্ত কন্যা সন্তানটিৰ নামত বেংকত 'ফিক্সড ডিপ'জিট' কৰি ৰখা হয়। এই ধনখিনি পিতৃ-মাতৃয়ে কোনো কাৰণতে আগতীয়াকৈ বেংকৰ পৰা উলিয়াব নোৱাৰিব। পঢ়া-শুনা কৰি ছোৱালীয়ে যেতিয়া বিয়াৰ উপযুক্ত বয়সত উপনীত হ'ব, তেতিয়াহে এই ধন বেংকৰ পৰা উলিয়াব পাৰিব। ফিক্সড ডিপ'জিট হিচাপে ৰখা সেই ধনখিনি তেতিয়া লাখৰো অধিক হ'বগৈ। ছোৱালীৰ বাহিৰে সেই ধনখিনি যাতে বেলেগত খৰচ কৰা নহয়, তাৰো নিয়ম কৰা হৈছে। আনহাতে, ছোৱালীজনীৰ জন্মৰ সময়ত ৰোৱা গছপুলিটোও এজোপা পূৰ্ণাংগ গছলৈ ৰূপান্তৰিত হয় আৰু ১১১-জোপা গছৰ মূল্যও ১ কোটি ১১ লাখ টকা হয়। কাৰণ এই গছবোৰ অতি মূল্যবান প্ৰজাতিৰ। কিন্তু গছে দিয়া অগ্নিজনৈ তাতোকৈও অধিক মূল্যবান। গতিকে প্ৰতিটো গছপুলিক এজোপা পূৰ্ণাংগ গছলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ দায়িত্ব গাঁৱৰ প্ৰতিজন লোকেই পালন কৰি আহিছে। ৰাখী-বন্ধনৰ দিনা গাঁৱৰ ছোৱালী আৰু মহিলাসকলে গছত বহী বান্ধে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা গছ আৰু মানুহৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আৰু অধিক গভীৰ হৈ পৰে। ২০০৫ চনৰ পৰা যেতিয়া পিপলাস্ত্ৰি গাঁৱৰ মানুহে কন্যা সন্তান জন্ম হ'লে ১১১-টা মূল্যবান প্ৰজাতিৰ গছপুলি ৰোপণ কৰা কাম আৰম্ভ কৰিলে, তেতিয়াৰে পৰাই গাঁৱৰ সুদিন আৰম্ভ হ'ল। লাহে লাহে গাঁওখন সেউজীয়া হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। গছ-গছনিৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱাত পুনৰ চৰাই-চিৰিকটি, জীৱ-জন্তুৰ আগমন ঘটিল। প্ৰদূষিত বতাহৰ সলনি মুক্ত আৰু বিশুদ্ধ বায়ু বলিবলৈ ল'লে। অধিক গৰমৰ প্ৰকোপ কমিল আৰু সময় মতে বৰষুণ আহিবলৈ লোৱাত ভূ-গৰ্ভৰ পানীৰ স্তৰ ওপৰলৈ উঠিল। পুখুৰী-জলাশয়ত পানী ভৰি পৰিল। খেতি-বাতিৰ বাবেও পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ পানী লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল গাঁৱৰ বাইজে। লাহে লাহে গাঁৱলৈ সুখ-সমৃদ্ধি ঘূৰি আহিল।

এতিয়া পিপলাস্ত্ৰি গাঁৱত থকা বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ চৰাই চাবলৈকে প্ৰতিবছৰে বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মানুহ আহে। কাষত চলি থকা প্ৰকৃতি ধ্বংসকাৰী অবৈধ খনিবোৰ বন্ধ কৰি দিয়ে চৰকাৰে। পিপলাস্ত্ৰি গাঁৱক চাবলৈ বিদেশৰ পৰাও যেতিয়া মানুহ আহিবলৈ ধৰিলে, বিশেষকৈ গৱেষকৰ দল, তথ্য-চিত্ৰ নিৰ্মাণকাৰী দল, চিনেমা নিৰ্মাণকাৰী দল আহিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে, তেতিয়া ৰাজস্থান চৰকাৰে গাঁওখনৰ ৰাস্তাবোৰ পকী কৰি দিলে।

চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বিদ্যালয় স্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়াৰ লগতে গাঁও পঞ্চায়তৰ কাৰ্যালয় স্থাপন কৰি দিয়ে, অংগনবাড়ী কাৰ্যালয়, বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়াৰ লগতে বিভিন্ন চৰকাৰী আঁচনিবোৰৰ সুবিধাও কৰি দিয়ে। গাঁৱৰ বাইজৰ যি যি সমস্যা আছে, সেইবোৰ লৈ তেওঁলোক চৰকাৰৰ

ওচৰলৈ যোৱা নাই, চৰকাৰৰ লোকে নিজেই আহি যি যি সমস্যা আছে, সেইবোৰৰ বুজ লৈ সমাধান কৰি দিছে। ৰাজস্থান চৰকাৰৰ প্ৰতিখন জনকল্যাণসমূলক আঁচনিৰ সফল ৰূপায়ণ হৈছে পিপলাত্ৰি গাঁৱত।

খ্ৰীষ্টীয় ২০০৭ চনত তেতিয়াৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ড° এ পি জে আব্দুল কালামে পিপলাত্ৰি গাঁৱলৈ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পুৰস্কাৰ আগবঢ়ায়। চৰকাৰী আঁচনিসমূহৰ সফল ৰূপায়ণ কৰা বাবেই পিপলাত্ৰি গাঁৱে ৰাজস্থান চৰকাৰৰ পৰা বিভিন্ন পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছে। ভাৰত চৰকাৰে ২০১৫ চনত আৰম্ভ কৰা 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান'ৰ বহু আগেয়েই পিপলাত্ৰি গাঁৱত সম্পূৰ্ণ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা বজাই ৰখাৰ কাম চলিছিল। মুকলি স্থানত কোনোৱে শৌচ-প্ৰস্ৰাৱ নকৰে। বাহিৰৰ পৰা অহা লোকে গাঁওখনৰ কোনো ঠাই লেতেৰা কৰিব নোৱাৰে। দেশৰ এনে এখন বাতৰি কাকত নাই, সংবাদ মাধ্যম নাই, যিয়ে পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ বিষয়ে লিখা নাই বা প্ৰচাৰ কৰা নাই। ইউটিউব, ফেচবুক, টুইটাৰ আদি সামাজিক মাধ্যমতো পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ বিষয়ে যথেষ্ট তথ্য প্ৰকাশ পাইছে। গাঁওখনৰ বিধৱা, শাৰীৰিকভাৱে বাধাগ্ৰস্ত লোকেও গছক ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰাৰ কামত নিজকে নিয়োজিত ৰাখিছে। বৰ্তমান গাঁওখনৰ কোনোবা লোক ঢুকালে তেওঁৰ স্মৃতিতো ১১-টা গছপুলি ৰোপণ কৰা হয়। ইউনিয়ন বেংক অব ইণ্ডিয়াই গাঁওখনৰ তিনিশ ল'ৰা-ছোৱালীৰ পঢ়া-শুনাৰ বাবে ৬০ লাখ টকা আগবঢ়ায়।

আমাৰ বহুতেই প্ৰায়ে অভিযোগ আনে যে চৰকাৰ-প্ৰশাসন আদিয়ে আমাক একো নিদিয়ৈ। খেতি কৰিবলৈ পানীৰ অভাৱ। কিন্তু আমি কেৱল অভিযোগ কৰি হাত সাৰাটি থাকিলেই হ'বনে? আমাৰ চকুৰ আগতেই একাংশ লোকে বাৰটা মাহত তেৰটা খেতি কৰে। ফলত তেওঁলোকে নিজে খোৱাৰ উপৰিও উৎপাদিত সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰি ধন আৰ্জে। অথচ আমাৰ সবহভাগ লোকেই চৰকাৰ বা প্ৰশাসনৰ মুখলৈ চাই, কাম-বন নকৰি আবামত জীৱন কটাব বিচাৰে। পানী নাই বুলি কোৱাতকৈ বৰষুণৰ পানী সংৰক্ষণ কৰি তাক পুনৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে প্ৰচেষ্টা ল'লে বা গছপুলি ৰোপণ কৰি প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰিলে সময় মতে বৰষুণ হোৱাৰ লগতে মাটিৰ উৰ্বৰা শক্তিও বৃদ্ধি পায়। লগতে বৰ্তমান হোৱা পৰিৱেশ প্ৰদূষণো ৰোধ হয়। গতিকে, শ্যাম সুন্দৰ পালিৱাল আৰু পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ লোকে দেশৰ প্ৰতিগৰাকী নাগৰিকলৈ আহ্বান জনাইছে যে গছপুলি ৰোপণ কৰক, প্ৰতিপালন কৰক, কাম-কাজ কৰক, তেতিয়া নিজে বাস কৰা স্থানেই হৈ পৰিব স্বৰ্গসদৃশ। এতিয়া ৰাজস্থানৰ আন আন ঠাইতো পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ আৰ্হি গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আমাৰ ৰাজ্যতো যদি এই গাঁওখনৰ আৰ্হি গ্ৰহণ কৰা হয়, তেতিয়া প্ৰকৃতি ৰক্ষণাবেক্ষণৰ লগতে প্ৰতিখন গাঁৱেই সমৃদ্ধিশালী হৈ উঠিব।

লেখক-পৰিচয় :

জন্ম ধেমাজি জিলাৰ মাছখোৱা মৌজাৰ বৰবাম গোহাঁই গাঁৱত। ধেমাজি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা সমাজশাস্ত্ৰ বিভাগত সুখ্যাতিৰে ডিগ্ৰী গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা সমাজশাস্ত্ৰত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰে। দুবছৰ ধেমাজিৰ মৰিটল মহাবিদ্যালয়ত অধ্যাপনা (চুক্তিভিত্তিক) কৰাৰ পিছত বৰ্তমান অসমৰ আগশাৰীৰ দৈনিক বাতৰি কাকত 'আমাৰ অসম'ৰ জ্যেষ্ঠ উপ-সম্পাদক হিচাপে কৰ্মৰত। ইতিমধ্যে বাতৰি কাকতত বিভিন্ন ধৰণৰ লেখা প্ৰকাশ পাইছে।

পাঠবোধ :

'পিপলাস্ত্ৰি গাঁও' পাঠটিৰ জৰিয়তে মানুহৰ মানসিক দৃঢ়তা, সুনিৰ্দিষ্ট পৰিকল্পনা, উদ্যম, আগ্ৰহ আদিৰ দ্বাৰা কেনেকৈ অসম্ভৱ বুলি ভবা কাম এটাও সম্ভৱ কৰি তুলিব পাৰি তাৰ আভাস দিয়া হৈছে। যৌথ প্ৰচেষ্টাৰে সমাজ তথা নিজৰ নিজৰ অঞ্চলৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ বাবে আমি সকলোৱে আগবাঢ়ি অহা উচিত। কন্যা সন্তানৰ প্ৰতি দেখুওৱা অবহেলাৰ বিপৰীতে ল'ৰা আৰু ছোৱালী সকলো সন্তানেই পিতৃ-মাতৃৰ বাবে সমান হ'ব লাগে। সমাজৰ প্ৰতি আমি সকলোৱে সমানে দায়বদ্ধ।

শব্দাৰ্থ আৰু টোকা :

অক্লান্ত	: ভাগৰ নলগাকৈ থকা; ক্লান্ত নোহোৱা।
অনায়াসে	: সহজে।
আৰ্হি	: যাক চাই আন বস্তু বা কাৰ্য সম্পাদন কৰা হয়; চানেকি।
আলফুল	: অতি কোমল; ঢিলা; আলসুৱা।
উৰ্বৰা	: সাৰুৱা বা সাৰ থকা; শস্য বেছিকৈ হোৱা (মাটি)।
কোঙা	: বাঢ়িব, লৰচৰ কৰিব বা উদ্গতি কৰিব নোৱৰা।
জলাশয়	: নৈ, বিল, পুখুৰী, হ্ৰদ আদি পানী থকা ঠাই; জলাধাৰ।
তথ্যচিত্ৰ	: 'বেডিঅ', টেলিভিছন আদিত প্ৰচাৰৰ কাৰণে দিয়া কোনো বিষয়ৰ বিস্তৃত বৰ্ণনা থকা আলোচ্য।
প্ৰতিশ্ৰুতি	: অংগীকাৰ।
ভূ-গৰ্ভ	: পৃথিৱীৰ ভিতৰভাগ।
ভ্ৰণ	: গৰ্ভত থকা সন্তান।
মহু	: কোনো বস্তু মোহাৰি ওচা।
বক্ষণ-বেক্ষণ	: মনোযোগেৰে বক্ষা কৰা কাৰ্য।
সাৰোগত কৰা	: অতি মূল্যবান ৰূপে গ্ৰহণ কৰা।
হ্ৰাস	: কমি যোৱা অৱস্থা।

প্ৰশ্নাবলী

ভাব-বিষয়ক :

১। চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (ক) ৰাজপুত বীৰ মহাৰাণা প্ৰতাপৰ জন্ম ক'ত হৈছিল?
- (খ) পিপলাত্ৰি গাঁওখন ক'ত অৱস্থিত?
- (গ) কিহৰ বাবে পিপলাত্ৰি গাঁওখনে 'গ্ৰীনিজ ৱৰ্ল্ড ৰেকৰ্ড'ত স্থান পাইছিল?
- (ঘ) পৃথিৱীৰ কোনখন দেশৰ পাঠ্যক্ৰমত পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ সফলতাৰ কাহিনী অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে?
- (ঙ) 'Tree Sisters' নামৰ চিনেমানখন কোনে নিৰ্মাণ কৰিছিল?
- (চ) কিৰণ কোন আছিল?
- (ছ) ৰাখী-বন্ধনৰ দিনা পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ ছোৱালী আৰু মহিলাসকলে কি কৰে?
- (জ) 'কিৰণ নিধি যোজনা'ৰ আঁৰৰ মানুহজন কোন?
- (ঝ) কোনো এজন মানুহৰ মৃত্যুত পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ মানুহে কি কৰে?

২। পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ পৰিবেশ কিয় দূষিত হৈছিল?

৩। শ্যাম সুন্দৰ পালিৱাল কোন? পিপলাত্ৰি গাঁওখন পৃথিৱীবিখ্যাত হোৱাত তেওঁৰ অৱদান সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

৪। 'কিৰণ নিধি যোজনা' কি? এই যোজনাৰ অধীনত পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ মানুহে কি কি বিশেষ চাৰিটা দায়িত্ব পালন কৰিব লাগে?

৫। কন্যা সন্তান সুৰক্ষাৰ বাবে শ্যাম সুন্দৰ পালিৱালে কেনেধৰণৰ আঁচনি হৈছিল?

৬। পিপলাত্ৰি গাঁৱত প্ৰকৃতি আৰু মানুহৰ মাজত কেনেদৰে আত্মিক সম্পৰ্ক গঢ় লৈ উঠিছিল পাঠৰ সহায়ত লিখা।

৭। পিপলাত্ৰি গাঁৱৰ সফলতাৰ কাহিনী কোনে কেনেকৈ প্ৰচাৰ কৰিছে?

৮। পিপলাত্ৰি গাঁওখন কিয় এখন আদৰ্শ গাঁও বুলি তুমি ভাবা? পাঠটোৰ শিক্ষণীয় দিশ কোনবিলাক?

৯। বহুলাই, বুজাই লিখা :

- (ক) বাৰটা মাহত তেৰটা খেতি।
- (খ) স্বচ্ছ ভাৱত অভিযান।
- (গ) সামাজিক মাধ্যম।

ভাষা-বিষয়ক :

১০। বাক্য বচনা কৰা :

হাতে কামে; নিয়ম-শৃংখলা; দিনে-নিশাই; খেতি-বাতি; আনন্দ-উল্লাস; ডাঙৰ-দীঘল; সুখ-সমৃদ্ধি।

১১। কিয় মূৰ্দ্ধন্য 'ণ' হৈছে লিখা :

বৰষুণ; পৰিমাণ; ৰূপায়ণ।

১২। তলৰ শব্দবোৰৰ প্ৰতিটোৰে একোটাকৈ সমাৰ্থক শব্দ লিখা :

মুক্ত; বায়ু; বৃহৎ; পানী; গছ; চকু; গাঁও।

১৩। তলৰ উপসৰ্গকেইটাৰে একোটাকৈ শব্দ গঠন কৰা :

প্ৰতি; অধি; উপ; অৰ; দুৰ্।

• • •